

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/56/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3110209499
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3110209499.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek JUDr. Stanislavy Markovej a Mgr. Martiny Trnavskej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa E. U., nar. XX.XX.XXXX, bydliskom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom N., dieťa rodičov: matky PaedDr. A. U. PhD, štátnej občianky J. republiky, bydliskom M. Q. XXXX/XX, Q., zastúpenej JUDr. D. A., advokátom so sídlom Q., F.. sv. I. XX a otca E. U., štátneho občana J. republiky, bydliskom A., R. XX, o zákaz styku a úpravu styku otca s maloletým dieťaťom, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 28. apríla 2016 č.k. 30P/99/2010-248 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v zamietavom výroku o zákaze styku **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom zo dňa 28. apríla 2016 č.k. 30P/99/2010-248 súd prvej inštancie rozhodol tak, že zamietol návrh matky na zákaz styku otca s maloletým E., zamietol návrh otca na úpravu styku s maloletým E.. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že návrh matky na zákaz styku otca s maloletým E. bol podaný bezdôvodne. Otec s návrhom matky na zákaz styku súhlasil a svoj návrh na úpravu styku nešpecifikoval. Matka svojim návrhom žiadala súd, aby zakázal otcovi styk s maloletým E. s odôvodnením, že otec je v zlom psychickom stave, je agresívny, náladový a v takom stave ju viackrát fyzicky napadol. Zároveň už v návrhu potvrdila, že otec sa dlhodobo stretávaním s maloletým nedožaduje, ale ona napriek tomu má záujem na stretávaní otca s maloletým, avšak až vtedy, keď otec nebude maloletého ohrozovať na psychickom zdraví. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že jedným z hlavných dôvodov pre návrh matky na zákaz styku otca s maloletým bolo vyjadrenie cirkevného súdu, ktorý vyhlásil ich manželstvo za nulitné a vyjadril sa tak, že otec mal. E. má problémy so sexualitou. Občiansky súd by preto podľa názoru tejto cirkevnej inštitúcie mal rozhodnúť o zákaze styku otca s maloletým E.. Matka zároveň poukázala a potvrdila, že v cirkevnom rozsudku toto tvrdenie vôbec nie je konkretizované. Matka uviedla, že sexualitu otca nevie ohodnotiť, lebo okrem intímnej skúsenosti s otcom maloletého nemala inú intímnu skúsenosť. Po matkou podanom návrhu na zákaz styku otca s mal. E., otec žiadal, aby súd upravil jeho styk s maloletým aspoň predbežným opatrením, s odôvodnením, že matka mu pri kontakte s dieťaťom robí problémy. Tento návrh súd považoval skôr za akúsi procesnú obranu otca, lebo samostatný návrh na úpravu jeho styku s maloletým okrem ústneho vyjadrenia na pojednávaní nepodal a nekonkretizoval. E. trvala na zákaze styku, a to až dovtedy, kým odborníci nepreskúmajú psychický stav otca. Otec so znaleckým dokazovaním súhlasil, zúčastnil sa potrebného vyšetrenia, ale pri doplňovaní dokazovania spoluprácu so znalcom odmietol, a to aj za cenu uloženia poriadkovej pokuty. Otec opätovne súhlasil s tým, aby súd jeho styk s mal. E. zakázal. Z vykonaného dokazovania dvoma znalcami mal súd preukázané, že otec mal. E. má určité osobnostné

negatíva. Znalkyňa však napriek tomu poukázala, že zákaz styku by mal vážny dopad na psychický vývin dieťaťa, ktoré má s otcom pozitívny citový vzťah a kontakt s ním. Znalkyňa uviedla, že pokiaľ závery psychiatrického vyšetrenia nebudú u otca obsahovať konštatovania sexuálnej deviácie, alebo iného psychického ochorenia, ktoré by si vyžadovalo aktuálnu liečbu, navrhla pre vzájomné konfliktné nastavenie rodičov samostatné stretávanie sa otca s dieťaťom v rozsahu, v akom to otec vo svojom návrhu požaduje. Znalec z odboru sexuológie pri vyšetrení otca nezistil duševné ochorenie v pravom zmysle slova, t.j. psychózu a nezistil ani manifestné známky, ktoré by svedčili pre jeho sexuálnu deviáciu. Ďalej bolo v konaní preukázané, že otec sa naposledy s maloletým stretol niekedy v roku 2011 a od toho času sa kontaktu s dieťaťom po celú dobu uplynulých 5 rokov ani jeden krát nedomáhal a v závere konania po druhýkrát žiadal súd, aby jeho styk s mal. E. zakázal s tým, že matku dieťaťa už nikdy nechce vidieť. Kolízny opatrovník ponechal rozhodnutie na úvahe súdu.

2. Zákaz styku rodiča s dieťaťom podľa citovaného ustanovenia § 25 ods. 3 Zákona o rodine je špecifickým a zásadným druhom obmedzenia rodičovských práv. Zákon formuluje predpoklad pre zákaz styku klauzulou "záujem dieťaťa", pričom ide o posúdenie odbornej otázky, ku ktorej súd prizval dvoch znalcov, ktorí vyšetřili oboch rodičov. Vzhľadom na skutočnosť, že znaleckým dokazovaním dvoma posudkami znalcov zo špecializovaných odborov psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých a psychológia sexuality, z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria a sexuológia a psychológia sexuality, z ktorých bolo preukázané, že otec mal. E. netrpí sexuálnou deviáciou a nemá ani iné psychické ochorenie, súd návrh matky na zákaz styku ako neodôvodnený zamietol. V konaní bolo tiež preukázané, že otec sa viac ako päť rokov s dieťaťom nekontaktoval, súhlasil so zákazom jeho styku s maloletým, nežiadal styk s maloletým upraviť a nešpecifikoval ho ani v rozsahu predbežného opatrenia. Súd preto aj návrh otca na jeho styk s maloletým zamietol.

3. Proti tomuto rozsudku do výroku, ktorým bol zamietnutý návrh matky na zákaz styku otca s maloletým E., podala matka včas odvolanie. Navrhla, aby odvolací súd po preskúmaní veci rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Uviedla, že týmto odvolaním napáda rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti, pretože v tejto časti považuje rozsudok súdu prvej inštancie za nesprávny a založený jednak na neúplnom zistení skutkového stavu veci z dôvodu, že súd prvej inštancie nevykonala dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, jednak na nesprávnych skutkových zisteniach, ku ktorým dospel súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov a jednak na nesprávnom právnom posúdení veci. Považuje rozsudok súdu prvej inštancie v časti napadnutej odvolaním za nesprávny a zároveň prinajmenej za predčasný. Je zrejmé, že podaný návrh na zákaz styku otca s maloletým odôvodnila závažnými skutočnosťami, ktoré by v prípade ich preukázania nepochybne boli dôvodom na rozhodnutie o zákaze takéhoto styku v záujme maloletého v zmysle § 25 ods. 3 Zákona o rodine. Nesúhlasila so závermi posudku znalca MUDr. D. R. č. XX/XXXX zo dňa 19.02.2012 a svoj nesúhlas založila na konkrétnych výhradách voči posudku a postupu znalca a rovnako je zrejmé, že aj kolízny opatrovník navrhol, aby tento znalecký posudok bol dopracovaný práve z dôvodu postupu znalca. Námiety voči posudku vzniesol aj otec, ktorý uviedol, že znalec vypracoval znalecký posudok bez jeho prítomnosti. Súd prvej inštancie uložil znalcovi MUDr. D. R. vypracovať doplnok k tomuto znaleckému posudku. Hoci súd prvej inštancie takéto ďalšie znalecké dokazovanie nariadil, tak toto vykonané nebolo a jediným dôvodom jeho nevykonania bolo odmietnutie súčinnosti zo strany otca, čím takéto ďalšie znalecké dokazovanie (doplnenie znaleckého dokazovania) zmaril. Ak súd prvej inštancie dospel napokon k záveru, že dôvody na zákaz styku otca s maloletým neboli preukázané a nie sú tak dané, tak takýto postup súdu prvej inštancie nemožno považovať vôbec za správny. Bez povšimnutia nemožno ponechať ani to, že podané znalecké posudky sú z rokov XXX a XXXX, pričom súd prvej inštancie vyhlásil napadnutý rozsudok dňa 28.04.2016, čo znamená, že závery vyplývajúce z týchto znaleckých posudkov, môžu byť už celkom neaktuálne a bez zistenia použiteľnosti. Zároveň súd prvej inštancie nerešpektoval ani názor samotného maloletého, ktorý pred kolíznym opatrovníkom uviedol, že sa s otcom stretávať nechce a že chce byť len pri mame. Skutočnosť, že otec súhlasil so zákazom jeho styku s maloletým a že s maloletým sa dlhodobo nestretol a ani sa s ním nekontaktoval, nemožno považovať za takú skutočnosť, ktorá by chránila dostatočne záujmy maloletého.

4. Otec sa k odvolaniu matky nevyjadril.

5. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadril.

6. Po podaní odvolania dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 161/2015 Civilný mimosporový poriadok a zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ktorý okrem iného zrušil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (O.s.p.), podľa ktorého súd prvej inštancie postupoval v konaní o predmetnej veci. Ustanovenie § 395 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku určuje, že, ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa ods. 2 právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Preto odvolací súd na odvolacie konanie aplikoval príslušné ustanovenia CMP.

7. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti potvrdiť podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vane správny z nasledovných dôvodov:

8. Na základe preskúmania rozsudku odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci, dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré majú oporu vo vykonaných dôkazoch a vec správne skutkovo i právne posúdil. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými závermi, ako aj s právnym posúdením veci v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie a podľa § 387 ods. 2 CSP na ne v plnom rozsahu poukazuje.

9. Odvolací súd považuje za potrebné dodať, že podľa jeho názoru súd prvej inštancie sa už v odôvodnení rozsudku náležitým spôsobom vypořiadal so všetkými rozhodnými dôvodmi podaného odvolania, ktoré dôvody odvolateľka prezentovala už počas konania pred súdom prvej inštancie.

10. Odvolací súd nezistil splnenie hmotnoprávných podmienok stanovených v § 25 ods. 3 Zákona o rodine pre zákaz styku dieťaťa s rodičom.

11. Za rozhodnú považuje odvolací súd v tejto súvislosti skutočnosť, že otec sa s maloletým dieťaťom dlhodobo (5 rokov) nestýka, nekomunikuje s ním, nekontaktuje ho. Podľa vyhlásenia otca sa s dieťaťom nemieni ani v budúcnosti stýkať z príčin na strane matky.

12. Ani z dôkazov vykonaných v konaní odvolací súd nezistil potrebnosť takéhoto výrazného zásahu do rodičovských práv otca v záujme dieťaťa, akým je zákaz styku. Poukazuje pritom na závery znaleckých posudkov, ktoré nekonštatujú uvedenú potrebnosť, práve naopak svedčia v prospech styku otca s dieťaťom. Znalkyňa PhDr. E. T. v posudku vyslovila, že, pokiaľ závery psychiatrického vyšetrenia nebudú obsahovať konštatovanie sexuálnej deviácie, alebo iného psychického ochorenia otca, ktoré by si vyžadovalo aktuálnu liečbu, navrhuje pre vzájomné konfliktné nastavenie rodičov samostatné stretávanie sa otca s dieťaťom v rozsahu, v akom to otec vo svojom návrhu požaduje. Konštatovala, že aktuálny psychický stav otca nebol pri vyšetrení hodnotený ako natoľko závažný, aby neumožňoval starostlivosť otca o potreby maloletého. Znalec MUDr. D. R. pri vyšetrení otca nezistil duševné ochorenie v pravom zmysle slova, t.j. psychózu. Súčasne u otca nezistil manifestné známky, ktoré by svedčili pre jeho sexuálnu deviáciu.

13. Z dôkazov vykonaných v konaní spolu s faktom, že za celé obdobie súdneho konania, ktoré trvá skutočne dlhú dobu 6 rokov, nedošlo k žiadnej takej významnej skutočnosti, ktorá by spochybňovala vhodnosť stretávania otca s dieťaťom, dospel odvolací súd k záveru, že nie je preukázaná potreba zákazu styku. Vzhľadom na tieto skutkové zistenia už odvolací súd nepovažuje za potrebné doplnenie znaleckého posudku v zmysle stanovených otázok a teda rozhodnutie vo veci nepovažuje za predčasné, ako namietala matka.

14. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

15. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so správnym odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdom prvej inštancie, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti v zamietavom výroku o zákaze styku ako vecne správny podľa citovaného ustanovenia potvrdil.

16. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté členmi senátu krajského súdu pomerom hlasov 3 :0.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazaním pohľadávky, príkazaním pohľadávky z účtu v banke, príkazaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.